

Иако светските политичари и аналитичари ја отфрлуваат можноста за обновување на Студената војна меѓу двете хемисфери, дел од нив сметаат дека Русија сега се обидува да воспостави една воена рамнотежа во светот, преку обидот за доминација во Европа. Сега Москва се обидува да врати барем половина од влијанието, кое таа го имаше во текот на втората половина од минатиот век на европска територија. Напнатоста се зголемува, а таа сè повеќе доаѓа до израз со нараснатите желби и на многу арапски и источни земји да станат воени и нуклеарни сили, со што сериозно ги нарушуваат плановите на големите сили, барем уште извесно време да повладеат со светот. Според математичките проценки, американскиот антиракетен систем нема да може да ги досегне иранските ракети, но со сигурност ќе може да ги пресретне руските. Тој факт го вклучи алармот во Москва. Руските противракетни проектили, прв пат по Студената војна, повторно ќе бидат завртени кон Европа. Состојбите воопшто не се оптимистички, па сè тоа го вклучи и алармот во Брисел. Европските политичари остро се противат на руските планови за одговор на американскиот антиракетен план. Очекувањата дека Медведев ќе биде полиберален од Путин, едноставно не им се остварија. Во новата ситуација се вклучи и Пекинг, кој ги повика Соединетите Американски Држави да се откажат од штитот, со образложение дека тоа ги нарушува стратешкиот баланс и стабилност.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

И покрај претседателските промени во Белата куќа и во Кремљ, трката за вооружување продолжува. Обама нема да се откаже од антиракетниот штит, а Медведев подготвува адекватен одговор на проектот. Американската противракетна одбрана во Полска и во Чешка, освен што предизвика негодување во Москва, таа придонесе и за промена на руската воена стратегија кон Западот. Доколку се остварат плановите на Вашингтон, во тој случај руските ракети ќе ја покриваат територијата не само на овие две европски земји, туку и на цела Западна Европа. Веќе е сосема сигурно дека новата американска администрација, на чело со Барак Обама, ќе ја продолжи стратегијата за поставување на антиракетниот штит во Источна Европа. Како контрапотег на тоа, Русија веќе сериозно го разработува планот за поставување на оперативно-технички ракетни комплекси од типот Искандер во Калининградската област, кои имаат домет од 280 километри и можат ефикасно да гаѓаат авијација на аеродромите, потоа центри за управување и врски, важни и стратешки објекти, но и противнички ракети и средства за противракетна одбрана. Овие руски ракети, според нивната структура, имаат своевидна посебност, која се состои во тоа што можат да се движат по траекторија која тешко се предвидува, бидејќи лесно го менуваат правецот. Истите можат да бидат наведувани сателитски и да бидат невидливи за радарите. На секој комплекс се поставени по две ракети, кои можат во интервал од една минута да гаѓаат сосема раз-

лични цели. Истовремено, постои варијанта на ракетите Искандер, кои имаат дострел и до 400 километри. Овие ракетни комплекси можат да носат не само балистички проектили, туку и крилни ракети со атомско полнење, кои се во состојба да бидат истрелани на далечина и до 2.000 километри. Се очекува до 2015 година овој систем да биде распореден на пет места во исто толку бригади - на Далечниот Исток, во

Улогата и ставот на Франција по прашањето за антиракетниот штит во Европа стануваат контрадикторни и внесуваат забуни. Саркози смета дека американскиот план би бил штетен, бидејќи истовремено тој ќе поттикне сличен проект од страна на Русија. Сакајќи да одигра улога на медијатор меѓу Москва и Вашингтон, Саркози ги налути полските и чешките државници, кои потенцираа дека Франција мора прво да се консултира со европските сојузници, пред да настапи самостојно во односите со Русија. Многумина Саркози го оквалификуваа како самобендисан политичар, жеден за лидерство, кој има недостаток за стабилна и за разработена европска доктрина за стратешка стабилност.

ОБАМА И МЕДВЕДЕВ ГИ ПРОДОЛЖУВААТ ДОКТРИНИТЕ НА БУШ И НА ПУТИН

Сибирскиот округ, на Волга, во Ленинградскиот воен округ и во Калининград. Од друга страна, пред извесно време претседателот Медведев се договори со неговиот белоруски колега Лукашенко, една бригада од ракетниот систем Искандер да се постави во Белорусија. Таа би содржела 27 лансирни рампи и стотина ракети. Според зацртаниот план на Кремљ, од областа во Калининград, со помош на радиоелектронски бранови, ќе се дестабилизираат објектите на американскиот противракетен систем поставени во источниот дел на европскиот континент. Воениите стратегии и аналитичари оценуваат дека ова е

многу силен адут на Руската федерација, додека воени експерти на руската разузнавачка служба тврдат дека Америка досега го нема нападнато Иран само затоа што Техеран поседува моќни средства за радиоелектронска борба. Последната мерка која ја најави рускиот претседател е откажување од укинувањето на најзападната руска база со ракетно вооружување "Козелск", во која се наоѓаат три полка на руската војска. Инаку, пред неколку години беше донесена одлука таа база да се ликвидира до 2010 година. Дивизијата во "Козелск" има ракетни комплекси од типот РС-18 со домет повеќе од 10.000 кило-

метри. Нивната моќност вкупно изнесува 3.300 килотони, а само како споредба - во 1945 година на Хиросима е фрлена атомска бомба со моќ од 13 килотони.

БЕЛОРУСИЈА - РАКЕТЕН ПОЛИГОН!?

Пред извесно време проструи информацијата дека Белорусија ќе биде истурената земја на Русија, на чија територија ќе бидат разместени руските балистички проектили насочени кон Европа. И покрај тоа што Александар Лукашенко побрза да ги демантира наводните медиумски спекулации, сепак - каде има дим, таму има нешто. Развојот на настаните оди дотаму што официјален Минск ја разгледува можноста да ги купи ракетите Искандер од Москва за свои потреби, како своевидна маска за обидот на Путин да одговори на американскиот проект во Источна Европа. Лукашенко веќе го поддржа Кремљ да ги размести ракетите во руската балтичка енклава Калининград доколку американските држави го остварат планот за разместување на штитот во Полска и во Чешка. Белорускиот претседател не се откажува од проектот неговата земја да биде сопственик на проектилите од руско производство, но проблем претставува тоа што засега Минск нема пари да ги купи. Компензацији веројатно ќе има, со оглед на фактот дека белоруската држава е стратешки партнер и сојузник на Москва во сите аспекти на геопланетарните движења. Инаку, Белорусија се откажа од поседување на нуклеарно оружје уште во текот на деведесеттите години, по

ИРАН ЈА ДОКАЖУВА ПОТРЕБАТА ОД ИЗГРАДБА НА ШТИТОТ

Неодамна Иран успешно лансираше нова генерација ракети земја-земја, со домет од 2.000 километри. Проектили со таков дострел можат да достигнат до Израел, југоистокот на Европа или до воените бази на САД во Персискиот Залив. Ракетите Саџил имаат погон на цвр-

сто гориво и се исклучително брзи и прецизни. Официјален Техеран се оправдува пред меѓународната заедница дека станува збор за одбранбено оружје и дека пробата е изведена во рамките на иранската доктрина за одвраќање на непријателските ракети. Досегашните ирански балистички проектили Фатех имаа домет од само 170 километри. Потегот на Техеран го поттикна Вашингтон уште еднаш да ја дообјасни потребата од поставување на планираниот противракетен штит во Полска и во Чешка.

Москва се согласи да изгради нуклеарен реактор во Венецуела. Работата се официјализира за време на посетата на Дмитриј Медведев на оваа латиноамериканска земја, предводена од контроверзниот Хуго Чавез, кога двајцата лидери го потпишаа нуклеарниот договор. Реакторот ќе биде наречен по Хумберт Фернандез Моран, покоен венецуелски научник и министер за наука. Оваа зделка меѓу Москва и Каракас е уште една причина за ново вознемирување на Вашингтон, но и предизвик за новата администрација на Обама. Венецуелските власти објаснуваат дека проектот се спроведува за мирољубиви цели и за подобрување на енергетската инфраструктура во земјата, која е во колапс. Нуклеарниот реактор би ѝ помогнал на Венецуела да ги искористи богатите наоѓалишта со ураниум. Сепак, аналитичарите оценуваат дека ова стратешко партнерство меѓу Медведев и Чавез претставува креирање на нови поли на моќта, кои ќе го ограничат американското влијание во Латинска Америка.

распаѓањето на Советскиот сојуз. Дали станува збор за промена на државната стратегија, како резултат на американските планови, или обид за станување регионална сила е прашање на кое ќе се чека одговор во наредната година, кога многу работи ќе станат појасни на овој план.

МОСКВА И ХАВАНА СО НОВО СТРАТЕШКО ПАРТНЕРСТВО

Посетата на рускиот претседател Дмитриј Медведев на Куба, која се одвива во рамките на неговата турнеја по

АНТИРАКЕТНИТЕ ТРАЕКТОРИИ НА ДВЕТЕ ХЕМИСФЕРИ

За руско-американските односи е подобро Вашингтон да отстапи од планот за поставување на антиракетниот штит во Источна Европа. Но, доколку САД сепак одлучат да ги спроведат своите планови тогаш ќе биде потребно време за обезбедување транспарентни мерки, со кои ќе се намали руската загриженост. Нашите стравувања целосно ќе бидат надминати само тогаш кога Вашингтон ќе се откаже од проектот и ќе почне да соработува на една заедничка платформа за антиракетна одбранбена политика. Со Кондолиза Рајс договоривме уште една средба по ова прашање во декември.

Сергеј Лавров

земјите од Латинска Америка, внесе дополнителна вознемиреност кај вашингтонската администрација. Тоа е прва официјална посета на руски државник на островот по цели осум години. Веројатно не станува збор за обична протоколарна средба со кубанскиот државен врв, туку обид да се врати влијанието на Москва во овој дел од светот. Доколку Америка може да си создава свои зони на влијание во јужноазиските и кавкаските делови, таму каде што Русија е најранлива, зошто Москва да не може истото да го направи во Средна и во Латинска Америка, таму каде што Вашингтон е најранлив. Сè ова е голема игра меѓу двете хемисфери, кои имаат цел да придобијат што е можно повеќе сојузници на своја страна, кои истовремено се непријатели на ривалот. Иако

медиумската афирмација на средбите на Медведев во Хавана беше штура и празна без конкретни заклучоци, сепак наредниот период ќе покаже што навистина се договорија поранешните бастиони на тврдиот комунизам. Сега односите се интензивираат, по периодот на заладување на релациите, откако Владимир Путин во 2001 година еднострано ја затвори руската разузнавачка база "Лурд", во околината на Хавана. Своевремено овој потег не му се допадна многу на Фидел Кастро. Сега се отвораат нови страници меѓу двете земји. Индиректна мета секако се Соединетите Американски Држави, кои во Куба гледаат опасност од продолжување на политиката на Фидел, и покрај неговото заминување од политичката сцена во земјата.